

HØJESTERETS KENDELSE

afsagt torsdag den 5. december 2024

Sag 63/2024

Anklagemyndigheden

mod

T

(advokat Peter Secher, beskikket)

I tidligere instanser er afsagt kendelse af Københavns Byret den 22. maj 2024 (SS 4-5732/2024) og af Østre Landsrets 10. afdeling den 13. juni 2024 (S-1544-24).

I påkendelsen har deltaget tre dommere: Lars Hjortnæs, Kurt Rasmussen og Kristian Korfits Nielsen.

Påstande

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om ændring af landsrettens kendelse, således at advokat Peter Secher ikke gives aktindsigt i det underliggende materiale til bilag 22-1 (dokumentationsrapport af 22. januar 2024).

T har påstået stadfæstelse.

Sagsfremstilling

Ved anklageskrift af 22. marts 2024 rejste anklagemyndigheden tiltale mod T for overtrædelse af straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1, jf. stk. 3, jf. § 81 a, stk. 1, jf. lov om våben og eksplosivstoffer mv. ved i en nærmere angivet periode som medlem af og tilknyttet rockergrupperingen Hells Angels og med baggrund i eller som egnet til at fremkalde en konflikt mellem grupper af personer fra Hells Angels og fra bandegrupperingen Loyal to Familia (LTF), hvor der som led i konflikten anvendes skydevåben, på offentligt tilgængeligt sted i

Københavnsområdet og i en lejlighed at have været i besiddelse af en omdannet gas- og signalpistol isat magasin og tilhørende ammunition.

Det er ubestridt, at T har relation til rockergrupperingen Hells Angels, men T nægter at have besiddet pistolen som led i en verserende bandekonflikt.

Til brug for bevisførelse om anvendelse af strafforhøjelsesbestemmelsen i straffelovens § 81 a har Københavns Politis Efterretnings- og analyseenhed (EAE) udarbejdet en dokumentationsrapport af 22. januar 2024 (bilag 22-1). Af rapporten fremgår:

”1. Samlet vurdering

Med baggrund i oplysninger fra politiets systemer, herunder oplysninger om igangværende og afsluttede efterforskninger, kildeoplysninger og andre validerede oplysninger, der er indsamlet som led i den systematiske, politimæssige monitoring af kriminelle grupper og netværk, vurderer EAS11 - Københavns politi, at der verserer en voldelig konflikt mellem grupperne:

På den ene side LTF Loyal to Familia BGP og på den anden side Hells Angels MC

2. Tidsrum

Det vurderes, at grupperne har været i konflikt siden 26-08-2023 og fortsat er det.

3 Baggrund for vurderingen

Vurderingen er foretaget på baggrund af valideret materiale, der er indsamlet og analyseret som led i den systematiske, politimæssige monitoring af kriminelle grupper og netværk. Hensynet til ikke at kompromittere kilders identitet, igangværende efterforskninger eller efterretningsindsamlingen i øvrigt kan indebære, at der kan være oplysninger, der ligger til grund for vurderingen, som der ikke kan redegøres detaljeret for i nærværende rapport.

Følgende hændelser/informationer indgår bl.a. i vurderingen:

[Udeladt]

Under sagens behandling ved byretten opstod der spørgsmål om, hvorvidt anklagemyndigheden under hovedforhandlingen kan dokumentere rapporten og afhøre politiassistent A, der har udfærdiget rapporten. Der opstod endvidere spørgsmål om, hvorvidt forsvareren, advokat Peter Secher, har ret til aktindsigt i det materiale, der har dannet grundlag for udarbejdelsen af dokumentationsrapporten.

Ved kendelse af 22. maj 2024 traf Københavns Byret afgørelse om, at anklagemyndigheden kan dokumentere rapporten og afhøre politiassistent A under hovedforhandlingen.

Københavns Byret traf endvidere afgørelse om, at forsvareren for T skal have adgang til aktindsigt i det materiale, der har dannet grundlag for vurderingerne i dokumentationsrapporten. Herom udtalte byretten.:

”Efter retsplejelovens § 729 a, stk. 3, 1. pkt., har forsvareren adgang til at gøre sig bekendt med det materiale, som politiet har tilvejebragt til brug for den sag, som sigtelsen angår. Det er ikke bestridt, at det materiale, der danner grundlag for bilag 22-1, ikke er tilvejebragt til brug for denne sag.

Efter forarbejderne til bestemmelsen sammenholdt med EMRK art. 6 omfatter forsvarerens adgang til aktindsigt imidlertid alt materiale, som er af betydning for sagen, uanset om det er tilvejebragt til brug for den pågældende sag, jf. U.2021.1278 H, hvorefter en forsvarer har adgang til aktindsigt i alt materiale, som ikke kan udelukkes at være af betydning for den pågældende sag, hvad enten materialet har betydning for skyldsspørgsmålet eller strafudmålingen.

Retten lægger vægt på karakteren af de oplysninger, der indgår i bilag 22-1, og finder på den baggrund, at forsvareren har en berettiget interesse i at gøre sig bekendt med det underliggende materiale, der indeholder nærmere oplysninger om grundlaget for politiets vurdering af, at de pågældende 8 hændelser har sammenhæng med en verserende konflikt mellem de to grupperinger. Forsvarerens subsidiære påstand tages derfor til følge.”

Østre Landsret stadfæstede kendelsen den 13. juni 2024. Af landsrettens afgørelse fremgår bl.a.:

”Den omhandlede rapport er udarbejdet til brug for rettens vurdering af, om der på gerningstidspunktet var en konflikt mellem Hells Angels og Loyal to Familia (LTF), og landsretten tiltræder på denne baggrund, at rapporten må benyttes som bevismiddel under hovedforhandlingen, jf. retsplejelovens § 871, stk. 4, 1. pkt., og at politiassistent A må afhøres som vidne under hovedforhandlingen.

Som anført i Østre Landsrets kendelse af 13. oktober 2023 (U 2024.266) må det imidlertid efter Højesterets kendelse af 15. januar 2021 (U 2021.1278) anses for at være en forudsætning for dokumentation af politiets dokumentations- og personrapporter vedrørende en tiltalt persons tilknytning til en bandegruppering, at anklagemyndigheden meddeler forsvareren aktindsigt i det underliggende materiale, som har dannet grundlag for de vurderinger, som fremgår af rapporterne, uanset at det underliggende materiale ikke er tilvejebragt af politiet til brug for den sag, som tiltalen angår, jf. retsplejelovens § 729 a, stk. 3, 1. pkt. På samme måde vil afhøring af politipersonale om indholdet af sådanne rapporter tilsvarende forudsætte, at forsvareren har modtaget det underliggende materiale.

Landsretten tiltræder, at forsvareren også for så vidt angår rapporten har en berettiget interesse i at gøre sig bekendt med oplysningerne i det underliggende materiale, der angår de nærmere omstændigheder ved en række episoder, som af anklagemyndigheden er inddraget i sagen som dokumentation for, at der på gerningstidspunktet var en konflikt mellem Hells Angels og Loyal to Familia (LTF), og at det ikke kan udelukkes, at materialet vil være af betydning for sagen og dermed tiltaltes mulighed for at tilrettelægge et effektivt forsvar.

Landsretten tiltræder på denne baggrund, at den for T beskikkede forsvarer i medfør af retsplejelovens § 729 a, stk. 3, 1. pkt., skal have adgang til aktindsigt i det underliggende materiale vedrørende den som bilag 22-1 fremlagte "Dokumentationsrapport - Konflikt" af 22. januar 2024, såfremt rapporten benyttes som bevismiddel under hovedforhandlingen.

Det, som anklagemyndigheden har anført, kan ikke føre til et andet resultat.

Landsretten stadfæster derfor byrettens kendelse."

Anbringender

Anklagemyndigheden har anført navnlig, at forsvarerens ret til aktindsigt efter § 729 a, stk. 3, ikke omfatter det underliggende materiale til politiets generelle rapporter om en rocker-/bandekonflikt – i modsætning til det underliggende materiale til personrapporter om enkeltpersoners rocker-/bandetilknytning.

Dette følger indirekte af UfR 2021.1278 H, hvor Højesteret stadfæstede landsrettens kendelse i sin helhed, herunder delafgørelsen om, at der ikke var grundlag for at antage, at kendskab til det underliggende materiale til de generelle dokumentationsrapporter ville være af betydning. Selv om der for Højesteret ikke forelå en anmodning om aktindsigt i dette materiale, havde det været nærliggende at gøre bemærkninger om, at forsvarerne havde krav på aktindsigt i det generelle materiale, såfremt det var tilfældet.

Det er velbegrunder at sondre mellem generelle rapporter om f.eks. en konflikt og individuelle rapporter om f.eks. personers rocker-/bandetilknytning, idet en tiltalt alt andet lige vil have en større og mere berettiget interesse i kendskab til de oplysninger, der drejer sig om den enkelte, end de oplysninger, der drejer sig om en gruppe som sådan.

I den foreliggende sag omfatter det underliggende materiale til konfliktrapporten materiale fra otte straffesager (hvoraf størstedelen fortsat er verserende) mod andre personer end T. Derudover er der tale om mere generelle baggrundsoplysninger om de to grupperinger, der stammer fra politiets registre.

Der er således ikke tale om materiale, der er tilvejebragt for den sag, som tiltalen mod T angår, jf. ordlyden af retsplejelovens § 729 a, stk. 3, hvorfor forsvareren ikke har krav på aktindsigt på dette grundlag.

Der er heller ikke tale om materiale, som ikke kan udelukkes at være af betydning for sagen, og som forsvareren derfor har ret til aktindsigt i, jf. § 729 a, stk. 3, som fortolket i lyset af artikel 6 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK).

Det kan ikke udledes af EMRK artikel 6, at der er adgang til aktindsigt i generelle baggrundsoplysninger om de to grupperinger. Kendskab hertil kan ikke antages at være af betydning for sagen.

Det følger af den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis, at retten til aktindsigt ikke er en absolut ret, og at der i straffesager kan forekomme modstridende interesser, som skal afvejes over for tiltales rettigheder efter artikel 6, herunder bl.a. hensynet til statens sikkerhed, behovet for at beskytte vidner og nødvendigheden af at hemmeligholde politiets efterforskningsmetoder.

De otte straffesager mod andre personer end T drejer sig om særdeles alvorlig kriminalitet i form af voldelige overfald, brandstiftelse, afgivelse af skud, drab og bombesprængning. Det fremgår af dokumentationsrapporten, at hensynet til ikke at kompromittere kildernes identitet, igangværende efterforskning eller efterretningsindsamlingen i øvrigt indebærer, at der er oplysninger, som der ikke kan redegøres detaljeret for.

Der er endvidere tale om sager, hvor efterforskningen i nogle tilfælde fortsat pågår, og hvor aktindsigt vil give adgang til oplysninger om de konkrete efterforskningsskridt, som politiet enten har foretaget eller påtænker at foretage, samt oplysninger om identiteten på de mistænkte personer, herunder personer der endnu ikke selv er bekendt med mistanken mod dem. I

nogle af sagerne vil der være tale om mistanke mod personer, der ligesom T har tilknytning til Hells Angels, og som han vil have både mulighed for og interesse i at advare til skade for opklaringen og strafforfølgningsen. Der vil desuden være tale om oplysninger om igangværende indgreb i meddelelseshemmeligheden.

Herudover indeholder sagerne oplysninger om personer tilknyttet den rivaliserende gruppe-ring LTF, og videregivelse af oplysningerne til et medlem af Hells Angels vil kunne bringe de pågældende LTF-personers liv og sikkerhed i alvorlig fare.

Aktindsigt vil således medføre en nærliggende fare for kompromittering af sagerne og nærliggende fare for de personer, der er involveret, samt fare for optrapning af konflikten. Sådanne hensyn til andre individers grundlæggende rettigheder og vigtige offentlige interesser fører til, at det er nødvendigt at tilbageholde materialet for forsvareren.

De nødvendige kontradiktoriske procedurer og processuelle garantier kan sikres ved afhøringen af politiassistent A, som har udfærdiget rapporten. Forsvareren får således mulighed for at spørge ind til grundlaget for politiets vurderinger og udfordre pålideligheden og vægten af vurderingerne, så T kan sikres en retfærdig rettergang.

Det bemærkes, at det vil være op til domstolene at vurdere, hvilken vægt dokumentationsrapporten kan tillægges, herunder om rapporten sammenholdt med sagens øvrige oplysninger – uden adgang for forsvareren til aktindsigt i det underliggende materiale – er tilstrækkelig til at henhøre forholdet under straffelovens § 81 a. Også herved sikres det, at T får en retfærdig rettergang.

Konsekvensen af at stadfæste landsrettens afgørelse er, at anklagemyndigheden i mange tilfælde vil være nødsaget til at frafalde påstanden om at henhøre et forhold under straffelovens § 81 a for ikke at kompromittere de efterforskninger, der nævnes i politiets generelle rapporter, og for ikke at kompromittere de omhandlede personers liv og sikkerhed. En sådan retstilstand vil være særdeles uhensigtsmæssig og klart i strid med lovgivers intention om, at alvorlig kriminalitet begået som led i en rocker-/bandekonflikt skal straffes hårdt ved fordobling af straffen, ligesom anklagemyndigheden vil være afskåret fra at få idømt sådanne personer et opholdsforbud, jf. straffelovens § 79 a.

Adgangen til aktindsigt vil derudover reelt blive uden begrænsninger, idet forsvareren vil modtage materiale vedrørende andre personer, hvor forsvareren igen vil kunne begære aktindsigt i underliggende materiale til rapporter om disse personer, deres grupper og konflikter.

Et forsvarerpålæg i medfør af retsplejelovens § 729 a, stk. 4, vil kun gælde frem til, at T har afgivet forklaring og vil derfor ikke effektivt kunne forhindre, at fortrolige oplysninger kommer uvedkommende til kendskab. Undtagelse af materialet efter retsplejelovens § 729 c vil heller ikke være praktisk muligt i en sag som denne, hvor de underliggende sager omfatter et særdeles omfattende bilagsmateriale, da en undtagelse skal vurderes for hvert enkelt bilag.

Såfremt Højesteret finder, at materialet som udgangspunkt skal udleveres efter § 729 a, stk. 3, anmodes Højesteret om at udtale, at der ikke herved er taget stilling til, om materialet kan undtages efter § 729 c.

T har anført navnlig, at det følger af Højesterets afgørelse i UfR 2021.1278, at forsvareren har ret til aktindsigt i alt materiale, der ikke kan udelukkes at have betydning for vurderingen af, om straffelovens § 81 a finder anvendelse.

Efter Højesterets afgørelse har forsvareren adgang til aktindsigt i de oplysninger, der ligger til grund for tilknytningsrapporter, som politiet ønsker fremlagt i retten. Politiet vil således ofte undlade at fremlægge oplysninger om verserende efterforskninger, anonyme meddelere osv. ved bevisførelse om tilknytningsforhold. Problemer omkring dokumentationsrapporter om konflikter og grupper adskiller sig ikke principielt fra problemer omkring tilknytningsrapporter.

UfR 2021.1278 H er ikke udtryk for, at forsvarere ikke har adgang til aktindsigt i det underliggende materiale til dokumentationsrapporter om grupper og konflikter. Under sagen havde forsvarerne ikke bestridt, at de pågældende grupper eksisterede, og at der var en konflikt på tidspunktet, og de havde ikke haft indsigelser mod dokumentation af de rapporter, som angik grupperne og konflikten som sådan. Derfor var rapporterne uden betydning for sagen.

Det materiale, der i denne sag ønskes aktindsigt i, har betydning for sagen. Sagens centrale bevistema er, om der på gerningstidspunktet var konflikt mellem Hells Angels og LTF, og der er i dokumentationsrapporten, som dokumentation for eksistensen af den påståede konflikt, fremhævet otte konkrete episoder.

For at kunne varetage forsvaret i sagen skal forsvareren have adgang til kontradiktion om 1) oplysninger om episoderne, 2) de involveredes tilknytning til de omhandlede grupperinger og 3) baggrunden for episoderne. Der er ikke mulighed for kritisk at efterprøve politiassistent As dokumentationsrapport eller forklaring, såfremt den eneste kilde til kontradiktion er As egen rapport og forklaring.

Allerede derfor har det formodningen for sig, at det underliggende materiale ikke kan udelukkes at have betydning for vurderingen af, om straffelovens § 81 a finder anvendelse.

Uden nærmere dokumentation har forsvareren ikke mulighed for kritisk at efterprøve oplysningerne i dokumentationsrapporten om de otte episoder. Det varierer, hvilken nærmere dokumentation der mangler i relation til episoderne, men grundlæggende drejer det sig om bl.a. oplysninger om, hvorfra politiet har kendskab til visse af de konkrete episoder og dermed om episoden rent faktisk er foregået, eller om der alene er tale om rygter fra anonyme meddelere. Det drejer sig endvidere om bl.a. nærmere oplysninger om, hvad baggrunden er for, at politiet vurderer, at der er tilknytning til Hells Angels og/eller LTF, og oplysninger om baggrunden for episoden, herunder om der er tale om et tilfældigt møde, en personlig konflikt eller en episode som led i en konflikt som omhandlet i straffelovens § 81 a.

Det fremgår af dokumentationsrapporten, at konflikten mellem Hells Angels og LTF startede den 27. august 2023. Såfremt episode 1-3 har tilknytning til den påståede konflikt, burde konflikten ifølge rapporten være startet senest den 3. juli 2023. Det har således betydning for forsvaret at kunne imødegå politiassistent As udlægning af episoderne på baggrund af sagernes underliggende materiale.

Uanset at materialet ikke er tilvejebragt for den konkrete sag, er det særlige ved dokumentationsrapporten, at man ønsker at fremlægge et stærkt kurateret og bearbejdet udvalg af oplysningerne fra de underliggende sager. Materialet forsøges således på den ene side fremlagt un-

der domsforhandlingen, men er efter anklagemyndighedens opfattelse på den anden side ikke omfattet af forsvarerens adgang. Denne mellemform, hvor aktindsigt alene gives i bearbejdet og kurateret form har ikke støtte i forarbejder eller EMRK. Oplysninger om den påståede konflikt må derfor enten fremlægges i ukurateret og ubearbejdet form eller slet ikke.

Det er centralt for retten til retfærdig rettergang, at den tiltalte har en reel adgang til kontradiktion. Hvis politiassistent As forklaring indeholder flere detaljer end dem, der fremgår af dokumentationsrapporten, vil det være udtryk for, at forsvareren har ret til aktindsigt i flere oplysninger. Nægtelse af at udlevere disse oplysninger på nuværende tidspunkt vil føre til, at forsvareren ikke har en reel mulighed for at forberede afhøringen, ligesom forsvareren ikke vil have mulighed for at trykprøve rigtigheden af og nuancerne i forklaringen.

Dokumentationsrapporten kan i sin helhed ikke inddrages i sagen, medmindre de underliggende oplysninger fremlægges, herunder oplysninger på kilderne, jf. TfK 2002.435, TfK 2011.844 og UfR 2005.1724 H.

Højesterets begrundelse og resultat

T er tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1, jf. stk. 3, jf. lov om våben og eksplosivstoffer, om våbenbesiddelse under særligt skærpende omstændigheder.

Anklagemyndigheden ønsker forholdet henhørt under straffelovens § 81 a, hvorefter straffen kan forhøjes indtil det dobbelte, hvis lovovertrædelsen har baggrund i eller er egnet til at fremkalde en konflikt mellem grupper af personer, hvor der som led i konflikten anvendes skydevåben.

Anklagemyndigheden har fået rettens tilladelse til under hovedforhandlingen af straffesagen at dokumentere en rapport af 22. januar 2024 (bilag 22-1) fra Københavns Politis Efterretnings- og analyseenhed og afhøre den politiassistent, som har udarbejdet rapporten.

Spørgsmålet for Højesteret er, om forsvareren for T skal meddeles aktindsigt i det underliggende materiale til dokumentationsrapporten, som er udarbejdet til brug for rettens vurdering af, om der på tidspunktet for den påsigtede lovovertrædelse bestod en konflikt mellem grupperne Hells Angels og Loyal To Familia (LTF).

Det fremgår af dokumentationsrapporten, at den er udarbejdet på baggrund af oplysninger fra politiets systemer, herunder oplysninger om igangværende og afsluttede efterforskninger, kildeoplysninger og andre validerede oplysninger, der er indsamlet som led i den systematiske politimæssige monitorering af kriminelle grupper og netværk. Rapporten indeholder en beskrivelse af otte hændelser indtruffet i perioden fra den 2. juli 2023 til den 14. januar 2024.

Højesteret har senest i sin afgørelse af 15. januar 2021 (UfR 2021.1278) fastslået, at forsvarerens adgang til aktindsigt efter retsplejelovens § 729 a, stk. 3, 1. pkt., efter forarbejderne til bestemmelsen sammenholdt med Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 6 omfatter alt materiale, som er af betydning for sagen, uanset om det er tilvejebragt til brug for den pågældende sag. Af dommen følger, at en forsvarer har adgang til aktindsigt i alt materiale, som ikke kan udelukkes at være af betydning for den pågældende sag, hvad enten materialet har betydning for skyldsspørgsmålet eller strafudmålingen. Aktindsigt forudsætter dog, at forsvareren angiver et nærmere formål med anmodningen.

I den foreliggende sag har forsvareren for T som nævnt anmodet om aktindsigt i det underliggende materiale til den rapport, som politiet har fået tilladelse til at dokumentere under hovedforhandlingen.

Højesteret finder – ligesom byretten og landsretten – at forsvareren har en berettiget interesse i at gøre sig bekendt med oplysningerne i det underliggende materiale til dokumentationsrapporten, der angår de nærmere omstændigheder ved de episoder, som af anklagemyndigheden er inddraget i sagen som dokumentation for, at der på tidspunktet for den påsigtede lovovertrædelse bestod en konflikt mellem grupperingerne Hells Angels og LTF, og at det ikke kan udelukkes, at materialet vil være af betydning for sagen og dermed Ts mulighed for at tilrettelægge et effektivt forsvar.

Det, som anklagemyndigheden i øvrigt har anført, kan ikke føre til et andet resultat. Det bemærkes i den forbindelse, at Højesteret ikke har taget stilling til, om forsvarerens ret til aktindsigt i det underliggende materiale kan begrænses efter retsplejelovens § 729 c.

Højesteret stadfæster herefter landsrettens kendelse.

Thi bestemmes:

Landsrettens kendelse stadfæstes.